

REVISORSEXAMEN

Del II

Maj 2019

© Revisorsinspektionen 2019

REVISORSEXAMEN

Allmänt

Datum: 24 Maj 2019

Skrivtid: 2 x 6,0 timmar, varav 6,0 timmar för del II

Krav för godkänt resultat: 90 poäng av 150 utan några särskilda krav på fördelningen av poäng på olika uppgifter

Regler

- Du ska skriva ditt tentandnummer på varje blad.
- Det är inte tillåtet att ha kontakt med någon person eller använda Internet, e-post eller liknande för att söka kontakt med någon annan person.
- Det är inte tillåtet att använda Internet, e-post eller liknande för att söka efter information.

Följs inte reglerna kan Revisorsinspektionen avstå att rätta tentandens prov samt meddela tentandens handledare och arbetsgivare om det inträffade. Kontroll av tentandens dator kan göras såväl innan, som under och efter provet.

Utformning av svar

- Du lämnar alltid dina svar i egenskap av auktoriserad revisor.
- Svarstexten ska vara självständigt skriven och utformad så att den besvarar frågan på ett koncist sätt.
- Svarstexten ska inte enbart bestå av inklippt text eller hänvisningar till annan text, såsom lagar, råd, rekommendationer och liknande.
- Du ska ange motiveringar och hänvisningar samt visa uträkningar.
- Du ska markera eventuella citat med kursiv stil och ange källa.
- Svar ska vara avlämnade i nummerordning och referens ska lämnas till eventuella bilagor

Bedömning

Bedömningen av svar, som ska lämnas på bifogade svarsblanketter eller RI:s USB-minne, sker utifrån en svarsmall. Alternativa svar kan - beroende på motiveringar - också beaktas vid bedömningen.

Svar på varje uppgift - eller deluppgift - bedöms enligt följande princip i exempelvis en fråga omfattande fem poäng:

- 5 p – Mycket bra svar
- 4 p – Bra svar
- 3 p – Acceptabelt svar
- 2 p – Svar med vissa brister
- 1 p – Svar med stora brister
- 0 p - Uteblivet eller i grunden felaktigt svar

Uppgift 4	Förskolan Skalbaggen Ekonomisk Förening	Poäng
	Deluppgift 4.1	6
	Deluppgift 4.2	5
	Deluppgift 4.3	6
	Deluppgift 4.4	4
	Deluppgift 4.5	4
Summa		25

Uppgift 5	Skånska Bygg AB	Poäng
	Deluppgift 5.1	6
	Deluppgift 5.2	6
	Deluppgift 5.3	5
	Deluppgift 5.4	8
Summa		25

Uppgift 6	Autoseats AB	Poäng
	Deluppgift 6.1	6
	Deluppgift 6.2	4
	Deluppgift 6.3	6
	Deluppgift 6.4	5
	Deluppgift 6.5	4
Summa		25

Lycka till!

4. Förskolan Skalbaggen Ekonomisk Förening (25 poäng)

Bakgrund

Förskolan Skalbaggen Ekonomisk Förening är en ekonomisk förening där medlemmarna i föreningen är föräldrar som har barn på förskolan. Förskolan har anställd personal men föräldrarna får också jobba cirka 2 veckor i förskolan varje år. Föreningen och styrelsen har sitt säte i Stockholm. Föreningen använder sig av en extern redovisningskonsult för den löpande bokföringen, upprättande av bokslut och årsredovisning.

Du är personvald revisor i föreningen sedan räkenskapsåret 2012. Föreningen tillämpar K2 (BFNAR 2016:20) och föreningens räkenskapsår är kalenderår.

Den ekonomiska informationen för föreningen ser ut enligt följande:

Ekonomisk information (Mkr)	2018	2017	2016
Intäkter	5	6	6
Resultat före skatt	1	1	2
Summa tillgångar	4	4	5
Soliditet	53 %	55 %	56 %
Medelantal anställda	7	8	7

Deluppgift 4.1 (6 p)

Bolagets redovisningskonsult är osäker på hur redovisningen av intäkter ska ske. Följande förhållanden föreligger:

- Årsavgift och medlemsavgift från föreningens medlemmar: Föreningens medlemmar betalar i början av varje räkenskapsår en årsavgift och en medlemsavgift till föreningen.
- Försäkringsersättning: Föreningen har under 2018 haft ett pågående försäkringsärende pga. brand på förskolan. I mitten på januari 2019 har besked erhållits att föreningen kommer få ersättning från försäkringsbolaget.
- Redovisning av försäljning av möbler. Föreningen har sålt ett antal möbler i slutet av december 2018 till ett företag i utlandet.

Uppgift

Beskriva hur redovisningen ska ske av de tre posterna:

- a) Redovisning av årsavgift och medlemsavgift.
- b) Redovisning av försäkringsersättning.
- c) Redovisning av försäljning av möbler.

Deluppgift 4.2 (5 p)

Föreningen äger den fastighet som förskoleverksamheten bedrivs i. Viss del av lokalerna står tomma och nu har föreningen hittat en hyresgäst som vill hyra dessa. Den externa hyresgästen är ett aktiebolag som bedriver redovisningsverksamhet. Ansvarig för förskoleverksamheten frågar dig nu vad som gäller kring uthyrningen i synnerhet avseende mervärdesskatt.

Uppgift

Redogör för vad som gäller avseende mervärdesskatt för hyresintäkten och om föreningen kan få ingående momsavdrag på kostnaderna för sina lokaler. Anta att föreningen inte har några andra intäktskällor än förskoleverksamhet (bortse därmed från informationen i deluppgift 4.1).

Deluppgift 4.3 (6 p)

Styrelsen för föreningen har diskuterat frågor avseende vinstutdelning under räkenskapsåret, ändring i föreningens stadgar samt vilken ort en föreningsstämma kan hållas på. Styrelsen vill ha din hjälp att reda ut detta (bortse från ev. kallelseförfarande i frågeställningarna nedan). De vill också hålla ordinarie föreningsstämma i samband med ett kulturevenemang i Linköping.

Uppgift

- a) Redogör för hur vinstutdelning från föreningen till föreningens medlemmar kan ske under räkenskapsåret (inte vid ordinarie föreningsstämma) och hur styrelsen ska gå tillväga vid vinstutdelning.
- b) Redogör för hur ändringar i föreningens stadgar kan ske.
- c) Redogör för om ordinarie föreningsstämma kan hållas i Linköping.

Deluppgift 4.4 (4 p)

En av revisionsmedarbetarna har inte granskat en förening tidigare och har identifierat ett antal områden som hon behöver din hjälp med att förklara hur granskningen ska ske.

Uppgift

Beskriv vilka granskningsåtgärder som bör genomföras för dessa områden:

- a) Föreningens stadgar
- b) Föreningens medlemsförteckning
- c) Försäkringar
- d) Styrelseprotokoll

Deluppgift 4.5 (4 p)

Revisionen av föreningen är klar utan att några väsentliga felaktigheter eller brister noterats. Ni har dock några noteringar av mindre väsentlig karaktär och förslag till förbättringsåtgärder. Du har haft ett möte med den externa redovisningskonsulten där ni gick igenom noteringarna muntligt. Det som kvarstår är att du ska medverka på föreningsstämman för att presentera revisionen och revisionsberättelsen.

Uppgift

Bedöm om din avrapportering till bolaget kan anses tillräcklig.

5. Skånska Bygg AB (25 poäng)

Bakgrund

Skånska Bygg AB ägs och drivs av fem entreprenörer. Bolaget är moderbolag i en mindre koncern. De två grundarna äger 26% vardera i bolaget och övriga äger 16% vardera. Bolaget planerar och uppför byggnader i främst södra Sverige. Under de senaste två åren har verksamheten expanderat till norra delen av Sverige och Norge. Om det goda ekonomiska klimatet håller i sig är planen att i framtiden notera aktierna på Nasdaq Stockholm.

Den ekonomiska informationen för koncernen ser ut enligt följande:

Ekonomisk information (Mkr)	2018	2017	2016
Omsättning	915	880	820
Resultat före skatt	120	115	95
Summa tillgångar	450	420	395
Soliditet	43%	35%	32%
Medelantal anställda	116	109	99

Du är vald revisor sedan räkenskapsåret 2015. Koncernen och moderbolaget upprättar sin finansiella rapportering i enlighet med K3. Bolagets räkenskapsår är kalenderår.

Deluppgift 5.1 (6 p)

De flesta längre och större projekten i Sverige genomförs av dotterbolaget Interbygg AB. Interbygg AB utför entreprenaden och Skånska Bygg AB är kund för alla projekt. I enlighet med K3-regelverket tillämpar Interbygg AB successiv vinstavräkning i sin intäktsredovisning. Försäljningen till Skånska Bygg AB görs med en bruttovinstmarginal på 25%.

Under 2018 uppgår Interbygg AB:s omsättning till 200 000 Tkr (allt avser försäljning till moderbolaget). Merparten av det utförda arbetet skedde under det fjärde kvartalet 2018. Skånska Bygg AB har under året sålt vidare externt motsvarande 50 000 Tkr av dessa 200 000 Tkr medan det finns 150 000 Tkr kvar i Skånska Bygg AB:s balansräkning per årsskiftet 2018. Dessa kommer säljas till externa kunder enligt plan i maj 2019.

Uppgift

Redogör för de koncernelimineringar avseende successiv vinstavräkning och intäktsredovisning som behöver göras i koncernens balans- och resultaträkning, inklusive relevanta belopp. Bortse från eventuella ingående koncernelimineringar.

Deluppgift 5.2 (6 p)

Dotterföretaget i Norge, Byggoplåt AS, upprättar sin redovisning i norska kronor (NOK). För att säkra sig mot valutakursfluktuationer tog Skånska Bygg AB upp ett lån i NOK i samband med förvärvet av bolaget den 1 januari 2018. I samband med detta bestämdes att ingen säkringsredovisning skulle tillämpas eftersom den dåvarande ekonomichefen tyckte att det skulle bli alltför krångligt och dyrt att implementera. Förvärvet av bolaget skedde utan att övervärden identifierades. Det egna kapitalet motsvarade förvärvspriset. Per, som tillträdde som Vd under 2018, är osäker på hur det norska bolaget Byggoplåt AS ska valutaomräknas i Skånska Bygg AB:s koncernredovisning.

Valutakursen SEK jämfört med NOK har under 2018 varit enligt följande:

1 jan 2018: 1,00 SEK/NOK
31 dec 2018: 1,12 SEK/NOK
Genomsnitt 2018: 1,10 SEK/NOK

Uppgift

Valutaomräkna och konsolidera Byggoplåt AS i Skånska Bygg AB koncernen med hjälp av bifogad koncerntabla. I denna uppgift antas ingen koncernintern omsättning finnas.

Deluppgift 5.3 (5 p)

Elinor, som nu blivit granskningsansvarig på uppdraget, är en erfaren revisor men hon har ingen tidigare erfarenhet från revision av bolag inom byggbranschen. I samband med planeringen av revisionen för räkenskapsåret 2019 vill hon diskutera några frågor med dig kopplat till oegentligheter eftersom hon har förstått att det kan finnas en förhöjd risk för oegentligheter inom byggbranschen.

Uppgift

Beskriv för Elinor risker kopplade till oegentligheter inom byggbranschen samt ge förslag på granskningsåtgärder för att minska riskerna till en godtagbar låg nivå.

Deluppgift 5.4 (8 p)

I april 2019 är det dags att avsluta årets revision och avlämna revisionsberättelsen. Styrelsen har föreslagit en utdelning på 40 Mkr. Inför detta har du följande två omständigheter att ta ställning till.

- I samband med bokslutsgranskningen har revisionsteamet noterat att Skånska Bygg AB har vinstavräknat 24 Mkr för mycket på tre större projekt under 2018. Felet beror på att en alltför hög vinstmarginal har använts vid avräkning. Samtliga dessa uppdrag har intäktsredovisats över tid.

- Vid genomläsning av styrelseprotokoll under 2018 och 2019 fram till april för moderbolaget noterar du att tre styrelseledamöter deltagit på styrelsemöten. Vid kontroll med Bolagsverket visar det sig att just tre personer är registrerade i styrelsen. När du läser bolagets bolagsordning noterar du att bolagets styrelse ska bestå av lägst 4 och högst 6 styrelseledamöter. Du diskuterar detta med ekonomichefen som är av uppfattningen att styrelsen under året haft den expertis och erfarenhet av bolaget och branschen som vida överstiger vad som skulle kunna krävas för ett liknande bolag.

Uppgift

Redogör för dina överväganden och upprätta revisionsberättelse för koncernen.

6. Autoseats AB (25 poäng)

Bakgrund

Koncernen är noterad på Nasdaq Stockholm och tillverkar och säljer stolar till bilindustrin. Huvudägare är en riskkapitalfond som äger 70 % av aktierna och resterande ägande är spritt på ett relativt stort antal mindre aktieägare. Koncernen har tio dotterföretag runt om i Europa och planerar att starta upp ett företag i Kina under 2019 för att kunna möta den ökade efterfrågan på bilstolar på den kinesiska marknaden. Koncernen tillämpar IFRS och moderbolaget tillämpar RFR 2 i juridisk person. Du är huvudansvarig revisor sedan räkenskapsåret 2013. Räkenskapsår är kalenderår.

Den ekonomiska informationen ser ut enligt följande:

Ekonomisk information (Mkr)	2018	2017	2016
Omsättning	4 300	4 270	4 100
Resultat före skatt	378	375	340
Summa tillgångar	16 070	15 300	14 900
Soliditet	32%	30%	25%
Medelantal anställda	246	243	225

Deluppgift 6.1 (6 p)

Riskkapitalfonden funderar på att köpa några större poster aktier i Autoseats AB och på så sätt nå 91% av rösterna och kapitalet i bolaget. Därefter vill fonden köpa de resterande 9% av aktierna. Samtidigt funderar styrelsen för Autoseats AB på att moderbolaget ska återköpa en del av sina egna aktier.

Uppgift

- Redogör för riskkapitalfondens möjligheter att köpa minoritetens andel efter det att de nått ett ägande på 91% av aktierna samt redogör för vilka konsekvenser det får i Autoseats AB:s koncernredovisning.
- Redogör för hur återköp av aktier kan göras och beskriv de redovisningsmässiga effekterna.

Deluppgift 6.2 (4 p)

I mars 2019, två veckor innan du ska skriva på revisionsberättelsen för räkenskapsåret 2018, får du information om följande två situationer:

- Autoseats AB ställde i början av mars 2019 ut ett kortfristigt lån till Lars, en barndomsvän till Erik som är Vd. Syftet med lånet var att Lars skulle kunna köpa aktier till ett förmånligt pris i ett ungt men mycket lovande bolag på Malta. Lånet löper med marknadsmässig ränta. Erik har försäkrat att lånet kommer att betalas tillbaka inom sex månader och har själv gått i borgen för lånet.

- b) I januari 2019 gjorde Autoseats AB en betydande investering i det relativt nystartade bolaget Ledk AB. Ledk AB utvecklade en helt ny typ av robotar för bilindustrin. Autoseats AB tecknade aktier efter ett hastigt beslut av styrelsen på ett extrainkallat styrelsemöte. I början av mars 2019 gick Ledk AB i konkurs. Autoseats har inte upplyst om investeringen eller den sannolika förlusten i årsredovisningen för 2018.

Uppgift

Redogör för hur dina ställningstaganden kring dessa händelser inför avgivande av revisionsberättelse för 2018 (Revisionsberättelse behöver inte upprättas).

Deluppgift 6.3 (6 p)

Vid ett planeringsmöte frågar en yngre kollega om de nya reglerna kring arvodesbegränsningar innebär hinder för revisionsföretaget att utföra ett större planerat konsultuppdrag. Konsultuppdraget avser stöd i bolagets hållbarhetsarbete och utformning av principer för hållbarhetsredovisning. Konsultuppdraget ska utföras under 2019–2020 med syfte att implementeras efter 2021. Redogör för om beräknat arvode för konsulttjänsterna ryms inom arvodesbegränsningen utifrån följande information:

Räkenskapsår	Arvode för revision och revisionsnära tjänster
2017	Revisionsarvode: 3 200 Tkr Skatterådgivning: 20 Tkr
2018	Revisionsarvode: 3 700 Tkr Skatterådgivning: 75 Tkr
2019	Revisionsarvode: 3 900 Tkr Konsultation hållbarhet 4 000 Tkr
2020	Revisionsarvode: 4 100 Tkr Konsultation hållbarhet: 2 900 Tkr

Uppgift

Redogör för eventuella arvodesbegränsningar som kan uppkomma utifrån given information om tjänsternas karaktär och belopp.

Deluppgift 6.4 (5 p)

Under hösten 2018 utförde revisionsteamet kontrolltestning av intäktprocessen. Intäktprocessen har definierats som flödet från det att kundorder skapas till att slutlig faktura ställs ut till kund. Urvalet av transaktioner för kontrolltestning omfattade perioden januari – november 2018. Resultatet av denna kontrolltestning visade att vissa av kontrollerna inte fungerade tillfredsställande.

Uppgift

Vid planeringen av bokslutsrevisionen diskuterar ni i teamet vilken kompletterande granskning ni bör göra. Redogör för ditt svar och ge exempel på vad detta kan innebära.

Deluppgift 6.5 (4 p)

I samband med upprättandet av årsredovisningen kontaktar ekonomichefen dig för att diskutera hur koncernens resultat per aktie ska beräknas för 2018. Eftersom det varit två nyemissioner under året är ekonomichefen lite osäker på vad som ska ingå i beräkningen.

Koncernens resultat efter skatt för helåret 2018: 300 Mkr

1 januari 2018: Antal aktier 7 300 st.

1 april 2018: Nyemission 195 st.

1 december 2018: Nyemission 480 st.

Uppgift

Beräkna resultat per aktie för 2018 utifrån förutsättningarna ovan.